

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

SCIENTIA

26 MARCH, 2021
CHICAGO, USA

SECTORAL RESEARCH XXI: CHARACTERISTICS AND FEATURES

I INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

VOLUME 1

**EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM**

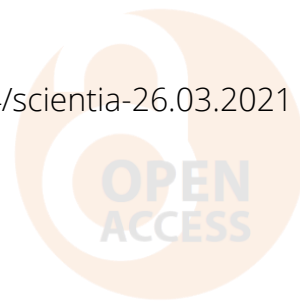
26 March, 2021

Chicago, USA

**SECTORAL RESEARCH XXI:
CHARACTERISTICS AND FEATURES**
I International Scientific and Theoretical Conference

VOLUME 1

Chicago, 2021

Chairman of the Organizing Committee: Holdenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

S 43 **Sectoral research XXI: characteristics and features:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 1), March 26, 2021. Chicago, USA: European Scientific Platform.

ISBN 978-1-63821-649-0

DOI 10.36074/scientia-26.03.2021

Papers of participants of the I International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Sectoral research XXI: characteristics and features», held on March 26, 2021 in Chicago are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 53 dated 18 Lanuary 2021).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0).

UDC 001 (08)

© Participants of the conference, 2021

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2021

© European Scientific Platform, 2021

ISBN 978-1-63821-649-0

CONTENT

SECTION 1.

ECONOMIC THEORY, MACRO- AND REGIONAL ECONOMY

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ СУБ'ЄКТОМ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Горбунов Р.О., Онікієнко А.О. 7

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗМІН НА РІВЕНЬ ІННОВАЦІЙНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Смельянов О.Ю., Данилович О.Т., Гаврась Д.Р. 10

МОДЕЛЮВАННЯ КОНЦЕПТІВ ДЕРЖАВНОГО ПРОТЕКЦІОНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

Науково-дослідна група:

Марова С.Ф., Токарева В.І., Солоха Д.В., Бєлякова О.В. 15

НАСЛІДКИ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР ТА ПРІОРИТЕТНІ ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Заволока Ю.М., Івко А.В., Сідненко М.В. 21

РЕГІОН У КОНТЕКСТІ ПЕРЕХОДУ УКРАЇНИ ДО РИНКОВИХ ЗАСАД ЇЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Зварич І.Т., Зварич О.І. 23

SECTION 2.

ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND SERVICE SECTOR

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ РИНКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В УКРАЇНІ

Антощук І.А. 26

ВАЖЕЛІ ТА МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Гавриш К.В., Бурєннікова Н.В. 31

ВИЗНАЧЕННЯ УМОВ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ УРГЕНТНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПОДОЛАННЯ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Юринець О.В. 37

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК УПРАВЛІННЯ МУНІЦИПАЛЬНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Димченко О.В., Рудаченко О.О., Хайло Т.О. 40

МІЖНАРОДНИЙ БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Дубик М.І. 42

SECTION 3.

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

CURRENT STATE OF DECENTRALIZATION IN UKRAINE

Fuhelo P.M. 45

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ФОРМУВАННІ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Байрачна А.С., Рубежанська В.О. 47

СУТНІСТЬ ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ПОЗИЧКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Юрків Р.Р. 49

SECTION 4.

MARKETING AND LOGISTICS ACTIVITIES

ПРИМЕНЕНИЕ ИНТЕГРИРОВАННЫХ МАРКЕТИНГОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ В АПК УКРАИНЫ

Кузык О.В. 52

SECTION 5.

MANAGEMENT, PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

INNOVATION STRATEGY OF ENTERPRISE ECONOMIC MANAGEMENT

Xu Tian 55

ВИКОРИСТАННЯ АУТСОРСИНГУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Дзюба М.О. 58

КОМУНІКАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛЕГІТИМНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Кіслов Д.В. 61

ПОДЪЁМ ОРГАНИЗАЦИОННО-РЕГУЛЯТОРНОЙ КУЛЬТУРЫ – НЕОБХОДИМОСТЬ ЭФФЕКТИВНОГО КОМПЛЕКСА СОЦИЕТАЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ, СОЦИАЛЬНОЙ РАБОТЫ И ОБЩЕСТВЕННОЙ ПЕДАГОГИКИ

Шедяков В.Е. 64

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ І ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИ РОЗРОБЦІ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Кабаченко Д.В. 69

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Птиця Т.А. 75

SECTION 6.

INTERNATIONAL RELATIONS

THE KURDISH QUESTION IN THE UNITED STATES OF AMERICA FOREIGN POLICY TOWARDS THE MIDDLE EAST

Berehuta V.V. 81

SECTION 7.

LAW AND INTERNATIONAL LAW

COORDINATING RULES OF LAW IN THE ILLINOIS CONSTITUTION

Maksurov A.A. 81

PROBLEMATIC ISSUES OF THE STATE SYSTEM OF LEGAL PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY IN UKRAINE

Zolota L. 83

ВІДПОВІДНІСТЬ МІЖНАРОДНИМ АКТАМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ В УКРАЇНІ

Крук Є.В. 85

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ПОГЛЯД НА ЖІНОЧУ ЗЛОЧИННІСТЬ

Антонович М.-М.В., Андрусяк І.П. 88

ПРОБЛЕМА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Андрусяк І.П., Чикальська З.Р. 91

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Берсуцька С.Я. 94

ФРІЛАНС: ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Рекотов П.В., Доленко П.Д. 97

SECTION 8.

INSTITUTE OF LAW ENFORCEMENT, JUDICIAL SYSTEM AND NOTARY

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАБОРОНИ ЩОДО КОРУПЦІЙНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В КРИМІНАЛЬНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ

Стеблинська О.С. 99

ОСНОВИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОДЕЛІ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мельник А.Б., Калинчук Л.М. 102

ПІДСТАВИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА АНАЛІЗ СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ Дубас В.М.	104
--	-----

ПРАВОВІ ЗАСАДИ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ОФІСУ Чернік С.Д.	107
---	-----

SECTION 9.

MILITARY SCIENCES, NATIONAL SECURITY AND SECURITY OF THE STATE BORDER

INTERACTION MEDIA STATE ENFORCEMENT AGENCIES IN COMBATING HYBRID RUSSIAN AGGRESSION IN EAST UKRAINE Ivanenko S.M.	109
---	-----

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ Щеховська Л.М.	111
--	-----

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ АВТОМОБІЛЬ – МОБІЛЬНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АГІТАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС Міршук О.Є.	117
--	-----

SECTION 10.

BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

ANTIPROLIFERATIVE EFFECT OF THIAZOLE DERIVATIVE BF-1 AND ITS COMPLEXES WITH POLYMERIC CARRIERS ON TUMOR CELLS Research group: Rasopina A.S., Finiuk N.S., Mitina N.Y., Ostapiuk Y.V., Obushak M.D., Zaichenko O.S. Stoika R.S.	119
---	-----

ASSESSMENT OF POPULATION OF INVASIVE PEST - TOMATO LEAF MINING MOTH TUTA ABSOLUTA (LEPIDOPTERA: GELECHIIDAE) IN OPEN AREAS UNDER TOMATO CROPS (SULORI VILLAGE, IMERETI REGION, GEORGIA) Research group: Sanikidze A., Kharazishvili K., Lomaia N., Julakidze N, Khetsuriani M.	122
--	-----

DNA POLYMORPHISM IN GENTOO PENGUINS (PYGOSCELIS PAPUA) POPULATIONS Huet A.S., Grebinyk D.M.	127
---	-----

EFFECTS OF HYPERINSULINEMIA AND TNF- α ON THE VIABILITY AND CARBOHYDRATE METABOLISM OF HUMAN PANCREATIC CANCER CELLS IN VITRO Kozak T.	129
---	-----

ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ СУЧАСНОЇ БІОТЕХНОЛОГІЇ Харчишин В.М., Імельниченко Ю.О., Ізлочевський М.В.	131
---	-----

Гавриш Костянтин Вікторович

аспірант

Вінницький національний технічний університет, Україна

Буреннікова Наталія Вікторівна

д-р. екон. наук, професор

Вінницький національний технічний університет, Україна

ВАЖЕЛІ ТА МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

За умов жорсткої конкуренції, економічної та політичної нестабільності, розгортання інфляційних процесів, зменшення інвестиційно-інноваційної активності вітчизняного виробництва, глобалізації економічних процесів та загостренню кризових явищ, а також попри деякі економічні здобутки машинобудівних підприємств, важелі та механізми управління конкурентоспроможністю не відповідають викликам і запитам сьогодення.

Саме тому особливого значення набуває проблема підвищення конкурентоспроможності машинобудівних підприємств й впровадження заходів щодо гармонізації важелів та механізмів управління цією конкурентоспроможністю. Наукова парадигма управління конкурентоспроможністю підприємств розвивається під впливом наукових досліджень таких визнаних вчених, як: Альберт М., Буреннікова (Поліщук) Н. В., Гордієнко П. Л., Демченко А. О., Друкер П. Ф., Літвінова В. О., Мескон М., Момот О. І., Пожуєв О. В., Рац О.М., Тарнавська Н. П., Харченко С. В., Хедоури Ф., Янковський Н.А., Ярмоленко В.О. та інших.

На успіх сучасного машинобудівного підприємства впливає якість прийняття управлінських рішень щодо ефективної організації ресурсів та стратегічних переваг, включаючи фактори виробництва та ринкові можливості, що визначають умови зовнішнього середовища [1, с. 9]. З цієї точки зору діяльність підприємства можна детермінувати як функціональну систему із забезпечення конкурентоспроможності підприємства за рахунок використання потенціалу ринку факторів виробництва; організаційно-функціональний комплекс управління процесом виробництва, що дозволяє забезпечити споживчу та цінову привабливість продукції підприємства.

Основою механізму управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств є дотримання наступних принципів при формуванні організаційної структури: єдності, яким забезпечується узгодженість цілей та завдань функціональних та відокремлених підрозділів, посадових осіб тощо; координації, яким забезпечується пропорційність діяльності та розвитку функціональних підрозділів, орієнтованих на обслуговування виробничих потреб внутрішнього та зовнішнього ринків; інформаційної прозорості, яким забезпечується операційна узгодженість, ефективність функцій контролю та управління, оперативність та своєчасність коригуючого впливу; відповідальності, яким обґрунтовується відповідальність посадових осіб за прийняті управлінські рішення, невиконання посадових обов'язків, упущення потенційних переваг.

Узагальнення вищенаведеного стосовно сутності та завдань управління конкурентоспроможністю, а також його організації відповідно до принципів формування організаційної структури є основою авторського бачення структури загальної схеми управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств (рис. 1). Ключовим

моментом запропонованої схеми є відтворення єдності внутрішньо-ринкової та зовнішньої складових механізму управління фінансово-господарською діяльністю, яка є передумовою стабільного функціонування машинобудівного підприємства за рахунок розширення потенціалу конкурентних переваг, джерелами яких можуть бути як внутрішній, так і зовнішній ринки факторів виробництва, а також ринки збуту. Довгострокова ефективність підприємства залежить від вміння менеджменту правильно оцінювати динаміку бізнес-середовища та наслідки його впливу на результативність господарської діяльності: на схемі виконання цього моменту закріплено за інформаційною системою, котра забезпечує облік факторів виробництва (на вході виробничої системи), результатів діяльності (на виході виробничої системи), контролю (на вході системи управління) та управлінського впливу (на виході системи управління). У цілому, інтеграція: а) вихідних характеристик зовнішнього та внутрішнього середовища та їх змін внаслідок діяльності підприємства; б) цілей та завдань; в) обліку факторів виробництва та наявних ресурсів; г) результатів діяльності (у т.ч. в розрізі функціональних підрозділів), у єдиний інформаційний простір є основою розробки довгострокових стратегій розвитку машинобудівного підприємства.

Рис. 1. Схема управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств

Джерело: розроблено автором

Авторське бачення концепції стратегічного управління машинобудівним підприємством базується на системному та комплексному підходах до вирішення методологічних завдань стратегічного менеджменту. Виходячи з того, що процес управління є безперервним (являючи собою замкнутий цикл), між етапами якого існує стійкий зворотний зв'язок і, відповідно, зворотний вплив кожного етапу на наступні, та на всю їх сукупність, здійснення визначених дій та ухвалення рішень на кожному етапі, відбувається не автономно, а в певній системі. Комплексне вирішення завдань стратегічного менеджменту на машинобудівних підприємствах передбачає охоплення всіх етапів процесу управління при спільному використанні різноманітних інструментів

стратегічного управління, а також економічних засобів із врахуванням їх сильних сторін та нейтралізації слабких (рис. 2).

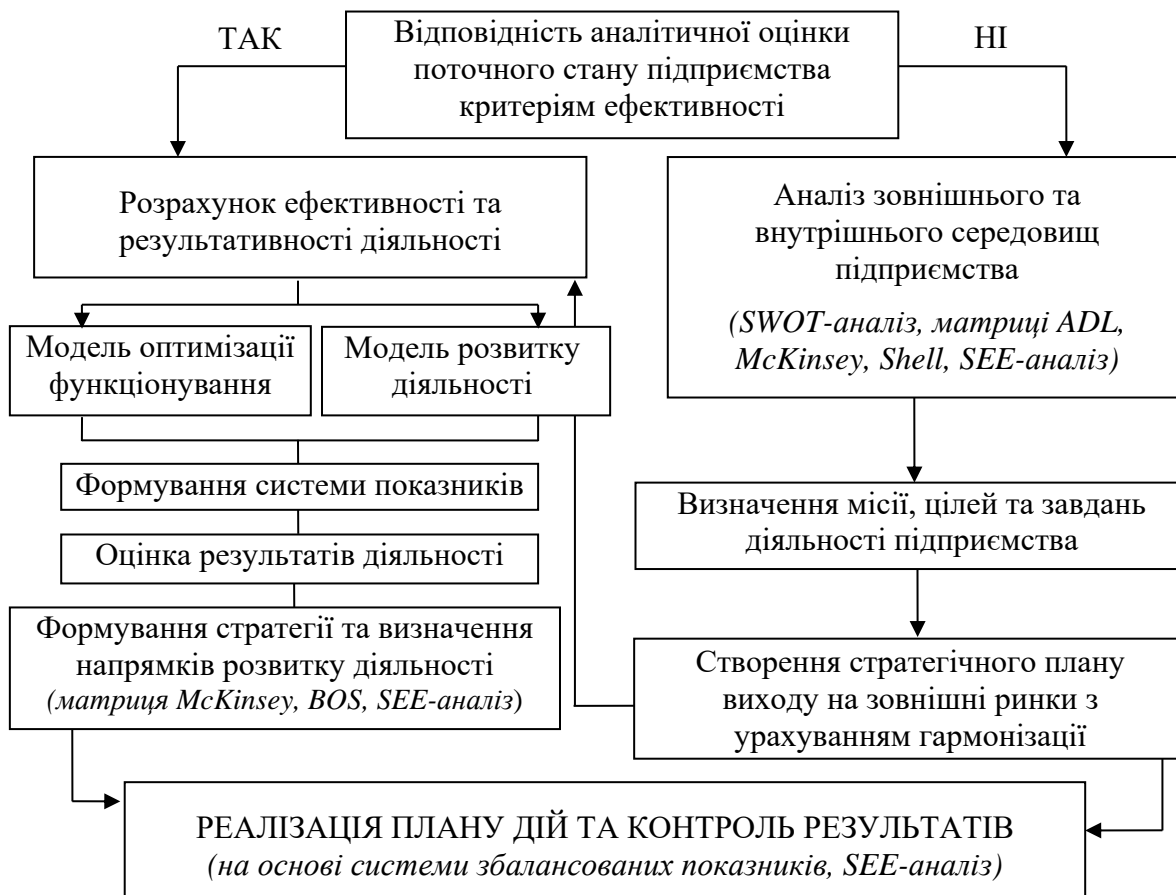

Рис. 2. Схема стратегічного управління конкурентоспроможністю машинобудівного підприємства

Джерело: уточнено автором на підставі [2–5]

Наведена концептуальна схема стратегічного управління конкурентоспроможністю машинобудівного підприємства, з одного боку, відображає методи і механізми системи управління в цілому, а з іншого боку, визначає інструменти для стратегічного планування та реалізації підприємством обраної стратегії. Перевагами запропонованого підходу є її спрямованість на застосування у кризових умовах, оскільки її інструментарій дозволяє враховувати динамічні зміни, що відбуваються, та здатен здійснювати коригуючий вплив практично на будь-якому етапі реалізації первісної стратегії управління. У зв'язку з тим, що функції управління реалізуються в усіх сферах фінансово-господарської діяльності, набувають визначених природою суб'єкта впливу форм, переслідують певні цілі, які підпорядковуються загальним (для всієї мікросистеми) цілям, складно визначити їх приналежність тому чи іншому механізму, оскільки всі вони пов'язані економічним змістом діяльності підприємства.

Зручним для розуміння природи управління є підхід до систематизації механізмів управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств [6]: організаційний, економічний та мотиваційний механізми, які детерміновано за принципом однорідності на основі базових функціональних ознак (рис. 3).

Рис. 3. Система механізмів управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств

Джерело: побудовано на підставі [6]

Організаційний механізм системи управління конкурентоспроможністю призначений для виявлення джерел конкурентних переваг та поліпшення позицій підприємства на ринку збуту внаслідок їх раціонального використання. Дане завдання детермінує дефініцію організаційного механізму як сукупність диференційованих інструментів, методів, прийомів, важелів, що застосовуються менеджментом підприємства, з метою дотримання інтересів підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища в довгостроковому горизонті. Структуру організаційного механізму управління конкурентоспроможністю формують наступні сфери завдань менеджменту: обґрунтування засад маркетингової та виробничої політики підприємства – диверсифікація чи спеціалізація; обґрунтування оптимальної функціональної структури, а також пріоритетних напрямків виробничої та інвестиційної політики; формування регламенту реалізації планування, бюджетування, бізнес-планування на стратегічному, тактичному та операційному рівнях управління; формування структури системи внутрішньогосподарського контролю та її орієнтація на вирішення завдань стратегічного управління; інтеграція функції контролю в процес управління стратегічним розвитком, яка відбувається на рівнях обґрунтування змісту стратегії, її реалізації та аналізу результатів. Безперервний контроль зберігає можливість виявлення нереалізованого потенціалу підприємства, забезпечує інформаційну підтримку рішень щодо пристосування фінансово-господарської діяльності підприємства до змін кон'юнктури ринку та бізнес-оточення; регламентація стандартів управління та виробничих процесів. Система стандартів є фундаментом формування виробничо-технологічного базису підприємства, який, в свою чергу, є середовищем реалізації політики у сферах підтримки якості продукції. Обслуговування споживачів, впровадження у виробництво результатів науково-

дослідницької і конструкторської роботи, інновацій у сфері виробництва, організації, управління обслуговування, безпеки праці, сертифікації продукції підприємства.

Економічний механізм системи управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств забезпечує матеріальний баланс між організаційною, виробничою та комерційною сферами діяльності. Структуру економічного механізму складають засоби вирішення наступних завдань: обґрунтування цінової політики на основі прогнозів щодо майбутньої кон'юнктури ринку, конкурентних цінових політик конкурентів, поведінки інших учасників ринку, постачальників; обґрунтування шляхів відновлення виробничого потенціалу за рахунок накопичення амортизаційних відрахувань, та його примноження – за рахунок нерозподіленого прибутку, акціонерного капіталу тощо. Варто зазначити, що самофінансування інвестиційної / інноваційної діяльності є можливим виключно в разі комерційної ефективності реалізованих стратегій; обґрунтування програм фінансування операційної та інвестиційної діяльності за рахунок зовнішніх джерел: кредитування, лізингу, повторного випуску акцій тощо.

Мотиваційний механізм управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств складається з принципів, мотивів, методів управління, які перебувають в основі вибору шляхів досягнення довгострокових завдань, а також методів, якими керуються вище керівництво та власники. Цілісність мотиваційного механізму забезпечується повнотою врахування передумов: 1) мотивацією нововведень у фінансово-господарській, організаційній та управлінській сферах, інтенсивність (потреба) в яких визначається характеристиками ринку: рівнем конкуренції технологій, етапом життєвого циклу продукції (технології). Акцент на задоволення суспільних потреб, або ж врахування їх поряд із технологічним пріоритетом визначає врахування таких детермінант розвитку, як: створення додаткової вартості для акціонерів через збереження, зростання ринкових позицій; задоволення потреб споживачів (шляхом насичення ринку, виходу (появи) на нових сегментах ринку тощо); виконання соціально важливої місії (наприклад, розвиток соціально-економічного середовища, інфраструктури, збереження сприятливого екологічного стану довкілля тощо); примноження доброї ділової репутації підприємства, через реалізацію соціально-орієнтованих (некомерційних) проектів, зміцнення престижу як ділового партнера, лідера галузі, виробника кращої продукції тощо; 2) мотивацією нововведень у комерційній, маркетинговій сферах, яка підштовхує управлінський апарат до пошуку альтернативних шляхів реалізації потенціалу виробничо-майнового комплексу підприємства, джерел підвищення ефективності капіталовкладень у підприємство, засобів створення нової конкурентоспроможної продукції. Мотивацію нововведень у комерційній сфері генерують заохочення діяльності менеджменту в напрямках: розвитку ініціативності менеджменту; розвитку внутрішньої конкуренції; творчої розробки шляхів вирішення виробничих та комерційних завдань; розвитку інструментів управління ризиком в перспективних проектах; 3) мотивацією працівників підприємства на підвищення ефективності праці у розрізі: використання виробничих ресурсів, передачі досвіду; підвищення якості продукції.

Взаємодія охарактеризованих механізмів має відбуватися з дотриманням принципів адаптивності, гнучкості, раціональності – як передумов своєчасного та ефективного реагування на зміни зовнішнього середовища. Зміни характеристик будь-якого елемента функціональної структури, або їх сукупності мають відповідним чином враховуватися в роботі механізмів управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств, оскільки будь-які зміни є джерелом нових можливостей та ризиків.

Усе вищенаведене дозволяє сформулювати авторське бачення місця системи управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств у стратегічному управлінні, яке базується на визнанні нерозривного зв'язку між внутрішньоекономічним (далі – ВЕ) та зовнішньоекономічним (далі – ЗЕ) сегментом фінансово-господарської діяльності

підприємства. Якщо оперативне управління цими сегментами може бути автономним, то з огляду на приналежність ЗЕ та ВЕ сегментів одній мікросистемі, постановка та реалізація завдань стратегічного розвитку не може відбуватися розрізнено, оскільки і внутрішні, і зовнішні ринки збуту, ресурсів, капіталу, технологій відіграють взаємодоповнюючу роль для досягнення економічної місії суб'єкта господарювання.

На основі опрацювання теоретичних джерел [7, 8] сформовано перелік основних принципів розробки організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю машинобудівних підприємств:

- визначення функціональних блоків-підсистем, необхідних для реалізації всіх процесів;

- визначення завдань та заходів щодо кожної підсистеми;

- об'єднання всіх функціональних підсистем в єдине ціле за допомогою організаційно-економічного механізму конкурентоспроможності;

- у свою чергу, організаційно-економічний механізм управління конкурентоспроможністю може бути представлений наступними підсистемами-блоками: вибір стратегій розвитку діяльності; досягнення управлінської синергії в рамках корпоративного менеджменту; вдосконалення планування діяльності в системі підприємства та розробка цінової політики; розвиток маркетингових досліджень ринків продажу і закупівель, розробка кампанії з просування продукту на зовнішні ринки; інформаційне забезпечення в системі корпоративного менеджменту та моніторинг діяльності; розробка системи адаптації та розвитку персоналу; організація сервісного обслуговування та формування дилерської мережі; розвиток фінансового менеджменту та системи розрахунків із контрагентами.

Кожному функціональному блоку-підсистемі відповідає певна група цілей і завдань, які можуть бути деталізовані до конкретних заходів. Таким чином, управління конкурентоспроможністю здійснюватиметься через нові або вже існуючі функціональні підсистеми, в яких спеціально можуть бути організовані додаткові елементи. На нашу думку, врахування наведених пропозицій на практиці сприятимуть підвищенню ефективності діяльності машинобудівних підприємств.

Список використаних джерел:

1. Машталір Я. П. Механізм управління зовнішньоекономічною діяльністю машинобудівного підприємства: автореф. дис.... канд. екон. наук : 08.00.04 / Хмельницький, 2009. 23 с.
2. Буреннікова Н. В., Ярмоленко В. О. SEE-управління на базі складових результативності як засіб підвищення дієвості процесу функціонування складних систем: сутність, методологія. *Бізнес Інформ*. 2016. № 1. С. 145–152.
3. Barney J. B., Hesterly W. S. *Strategic Management and Competitive Advantage*. Prentice Hall, 2011. 408 p.
4. Kaplan R. S., Norton D. P. *The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action*. Harvard Business Review Press, 1996. 336 p.
5. Kim Ch. W., Mauborgne R. *Blue Ocean Strategy: How to Create Uncontested Market Space and Make Competition Irrelevant*. Harvard Business School Press, 2005. 256 p.
6. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств: монографія / за загальною редакцією професора О. Г. Янкового. Одеса, Атлант, 2017. 514 с.
7. Ліпич Л. Г., Фатенок-Ткачук А. О. Формування стратегії розвитку зовнішньоекономічної діяльності машинобудівних підприємств: монографія. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 218 с.
8. Маталка С.М. Управління ефективністю зовнішньоекономічної діяльності підприємств: монографія. Луган. нац. аграр. ун-т. Луганськ : Ноулідж, 2011. 210 с.